

STANDPUNTNOTA GRIP | DECEMBER 2014

Het gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap in Vlaanderen

.....
GRIP vzw | Koningsstraat 136 | 1000 Brussel
T. 02/214.27.60 | info@gripvzw.be | www.gripvzw.be
.....

Inhoud

Inleiding	3
1. Een gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap.	4
2. OCM als hefboom voor een versterkt transversaal beleid rond gelijke kansen voor personen met een handicap.	5
3. Indicatoren die meten wat we willen en moeten weten.	7
4. Effecten van beleid vooraf inschatten.	8
5. Krachtig optreden tegen discriminatie.	11
6. Het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap implementeren.	13
7. Vlaanderen toegankelijk maken.	16
8. Redelijke aanpassingen.	18
9. Niets over ons zonder ons.	22
10. GRIP blijft zijn rol spelen als middenveldorganisatie Gelijke Kansen	24
Samenvatting beleidsvoorstellen GRIP	25

Inleiding

GRIP is ervan overtuigd dat een sterk gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap noodzakelijk is om gelijke rechten en gelijke kansen te realiseren. Daarom zet GRIP in op de beleidsmatige ontwikkeling van dit gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap in Vlaanderen.

Uitgangspunt is dat personen met een handicap in Vlaanderen anno 2014 nog steeds onderhevig zijn aan een maatschappelijke achterstelling en uitsluiting. Dit ziet men vaak niet voldoende onder ogen. Voor GRIP is het belangrijk om de situatie van personen met een handicap wel degelijk te vatten als een situatie van achterstelling en uitsluiting en om voldoende te investeren in een gelijkekansenbeleid om dit recht te trekken.

Een gelijkekansenbeleid kent 2 assen: een verticale as – het specifieke gelijkekansenbeleid – en een horizontale as – gericht op een integratie van de gelijkekansenfocus binnen ieder beleidsdomein. Integratie van vertikaal én horizontaal gelijkekansenbeleid is aangewezen. Het nadeel van de huidige overheidsconstructie, geprangd in het keurslijf van beleidsbevoegdheden, is het gevaar om in hokjes te denken per verticaal beleidsdomein of horizontaal beleidsdomein. Onderlinge communicatie tussen belanghebbende partijen én het betrekken van het middenveld kunnen een geïntegreerd transversaal beleid versterken.

Het achterliggende kader is het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH). Dit mensenrechtenverdrag is een ideologisch kader, maar ook een dwingend juridisch kader dat een shift richting inclusie voorschrijft. Inclusie 'ten volle', wat een afbouw betekent van aparte circuits voor personen met een handicap en een versterking van mogelijkheden om aan de 'gewone' maatschappij te participeren.

In deze standpuntnota maken we een round-up van de voorstellen die GRIP doet op het vlak van het gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap. We vermelden ook de eerdere beleidsvoorstellen. Een deel van de actuele voorstellen komen ook aan bod in het politiek manifest van GRIP (2013) en het memorandum (2014). Aangezien de nieuwe beleidsambities, in regeerakkoord en beleidsnota's, nog heel algemeen zijn, nemen we deze nog niet mee in deze nota.

We gaan concreet in op 10 aspecten van het gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap. Daarmee behandelen we niet alles, laat dit duidelijk zijn. We hebben bewust heel het luik van sensibilisatie niet opgenomen; bij toegankelijkheid hebben we ons beperkt tot 1 invalshoek.

1. Een gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap.

GRIP streeft naar gelijke rechten en kansen voor iedereen, maar in de eerste plaats voor personen met een handicap. Waar handicap traditioneel als een welzijnsthema wordt benaderd, pleit GRIP ervoor om handicap als een thema van gelijke kansen en gelijke rechten te beschouwen.

Ons einddoel is een inclusieve en diverse samenleving waarbinnen personen met een beperking evenwaardig en evenredig participeren aan alle maatschappelijke domeinen, en waarbij een beperking wordt gezien als een integraal deel van onze identiteit. We zien een parallel met de andere gelijkekansen thema's gender, holi's en transgenderpersonen.

GRIP vindt het belangrijk dat handicap valt onder de Vlaamse bevoegdheid Gelijke Kansen en dat het inclusief beleid vanuit het gelijkekansenbeleid wordt aangestuurd.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- Een gelijkekansenbeleid dat inclusief beleid op alle domeinen stimuleert en coördineert. Personen met een handicap hierin opnemen als volwaardige doelgroep. (Politiek manifest 2009)
- Personen met een handicap als onderzoeksgroep opnemen in het Steunpunt Gelijkekansenbeleid dat beleidsvoorbereidende studies uitvoert. (Politiek manifest 2009)

Stand van zaken:

Met het Vlaams regeerakkoord 2009-2014 werd de kansengroep personen met een handicap toegevoegd aan de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Gelijke Kansen. Daarnaast werden de bepalingen in het gelijkekansen- en gelijkebehandelingsdecreet over toegankelijkheid van informatie geactiveerd.

In de voorbije jaren werd een goede basis gelegd voor een gelijkekansenbeleid handicap. Om dit te versterken werd binnen de Cel Gelijke Kansen een bijkomende functie gecreëerd.

Met het aanpassingsdecreet van 28 maart 2014 werden ook wijzingen aangebracht in het gelijkekansen decreet. Hierbij zijn van belang:

- Het thema 'handicap' wordt opgenomen in het OCM-proces (open coördinatiemethode). Dit komt neer op een bekrachtiging van wat reeds was opgestart.
- Om personen met een handicap structureel te betrekken bij het beleid, wordt de juridische basis voorzien voor de toekomstige oprichting van een representatieve koepelorganisatie van belangenverenigingen.

Actuele beleidsvoorstellen:

- **Behoud een transversaal, geïntegreerd gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap.** Voorzie ook de nodige voorwaarden voor een sterke transversale sturing vanuit dit gelijkekansenbeleid.
- GRIP pleit er voor om de bevoegdheid Gelijke Kansen op politiek en administratief niveau gescheiden te houden van het welzijnsgebied.
- **Verhoog de budgetten voor het gelijkekansenbeleid.** Dit in tijden van noodzakelijke besparingen binnen de overheid. Het gelijkekansenbeleid is een relatief jong beleidsdomein. In feite is dit nog in uitbouw. Het zou dan ook heel nefast zijn om hier lineaire besparingsmaatregelen toe te passen. Bijkomende investeringen naar personeel en werkingsmiddelen zijn te rechtvaardigen vanuit de ambitie om in Vlaanderen uitsluiting tegen te gaan en gelijke kansen voor iedereen te bekomen.

2. OCM als hefboom voor een versterkt transversaal beleid rond gelijke kansen voor personen met een handicap

Werken aan gelijke kansen voor personen met een handicap vraagt om een gecoördineerd beleid, over de verschillende beleidsdomeinen heen.

GRIP vindt de coördinatie van een integraal en transversaal inclusiegericht beleid heel belangrijk en beschouwt de Open Coördinatiemethode als nuttig instrument of als een hefboom om dit te realiseren.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- Het huidige gebruik van de open coördinatiemethode voortzetten, krachtiger maken en uitbeiden naar de doelgroep personen met een handicap. (Politiek manifest 2009)
- GRIP selecteerde 3 prioritaire doelstellingen en werkte deze uit in suggesties voor actieplannen. Deze werden voorjaar 2012 aangeboden aan de beleidsmakers.

Stand van zaken:

Binnen het Vlaamse gelijkekansenbeleid wordt sinds 2005 de werkmethode van de open coördinatiemethode (OCM) aangewend voor de implementatie van een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen. In 2010 startte een tweede OCM-cyclus. De ambtelijke commissie Gelijke Kansen zorgt ervoor dat er voldoende afstemming is tussen de verschillende overheidsdomeinen.

Voor 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie' wordt vanaf 2009 ook de open coördinatiemethode ingezet. Maar met een tragere opstart. Op 3 december 2011 legde Pascal Smet het doelstellingenkader van die OCM voor aan de Vlaamse regering, die dit ook goedkeurde. Het uitwerken van de actieplannen nam nog ruim een jaar in beslag. Terecht wordt de OCM naar voor geschoven als coördinatiemethode voor het Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH).

De timing zorgde er voor dat de OCM 2012-2014 meer een bundeling was van actieplannen die reeds binnen de verschillende beleidsdomeinen waren opgezet, dan een coherent masterplan.

Actuele beleidsvoorstellen:

- De tweede OCM cyclus voor het thema handicap is het uitgelezen moment om **een centraal en coherent plan** uit te werken op het vlak van gelijke kansen voor personen met een handicap. Belangrijk is de eenheid qua visie en de onderlinge afstemming van de acties op de verschillende beleidsdomeinen.
- Er gaat best specifieke aandacht uit naar aspecten die een **samenwerking van verschillende beleidsdomeinen** vereisen, zoals ondersteuning en hulpmiddelen. Permanente afstemming met het federale niveau is tevens aangewezen.

- Een sterkere **koppeling tussen de open coördinatiemethode en het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap**. Alle doelstellingen en acties van de OCM dienen in overeenstemming te zijn met het VRPH. Zorg verder voor een sterke coördinatie vanuit Gelijke Kansen om te evolueren naar een waarachtig 'masterplan' voor het VRPH.

3. Indicatoren die meten wat we willen en moeten weten

Voor een goed beleid is er nood aan cijfergegevens over de maatschappelijke realiteit. Vaststelling evenwel is dat er in Vlaanderen een schrijnend gebrek is aan cijfers over de maatschappelijke participatie van mensen met een beperking.

We verwijzen hierbij ook naar het VRPH waar onder artikel 31 duidelijk de verplichting wordt geformuleerd om 'relevante informatie te verzamelen, met inbegrip van statistische en onderzoeksgegevens, teneinde hen in staat te stellen beleid te formuleren en te implementeren ter uitvoering van dit Verdrag.'

GRIP pleit ervoor om meer te investeren in het onderzoek rond relevante basisgegevens – indicatoren – met betrekking tot de situatie van personen met een handicap. Uitgangspunt daartoe dient inclusie te zijn.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- GRIP publiceerde in 2006 de 'Inclusiespiegel Vlaanderen'. Dit uitgebreid rapport vormt een aanzet voor beleidsondersteunend onderzoek over de inclusie van personen met een beperking. Het omvat, naast een bundeling van cijfergegevens, ook een overzicht van de vele leemtes die nog bestaan in de dataverzameling en aanbevelingen voor onderzoekers en beleidsmakers om deze leemtes in te vullen.

Stand van zaken:

De ontwikkeling van indicatoren in verband met de participatie en inclusie van mensen met een handicap is toevertrouwd aan het academisch Steunpunt Gelijkekansenbeleid:

'de participatie en inclusie van personen met een beperking in Vlaanderen opvolgen, zowel op kwantitatieve als op kwalitatieve wijze'.

Als planning werd vooropgesteld:

- Opmaak en vaststelling indicatorenset: najaar 2012
- Nulmeting op indicatorenset: najaar 2012
- Eénmeting op indicatorenset: 2014

Het valt te betreuren dat vooropgestelde planning niet werd aangehouden, met als gevolg dat de definitieve set van beleidsindicatoren nog niet beschikbaar is en nog geen nulmeting is doorgegaan.

Actuele beleidsvoorstellen:

- Het is aangewezen om te **blijven inzetten op onderzoek m.b.t. meetbare indicatoren rond inclusie en participatie van personen met een handicap.**
- Wanneer deze beschikbaar zijn, dienen de resultaten van de eerste meting gebruikt te worden om een geïntegreerd gelijkheidsbeleid aan te sturen.
- Periodieke metingen dienen gepland te worden met de nodige garantie voor uitvoering.
- De indicatoren-set dient nog verder uitgebouwd te worden, waarbij gezocht wordt om de indicatoren te verfijnen door aangewezen vragen rond handicap aan bod te laten komen in verder bevolkingsonderzoek.

4. Effecten van beleid vooraf inschatten

Beleidsmaatregelen houden niet altijd rekening met de effecten die ze hebben op bepaalde groepen in de samenleving. Sterker nog, soms werken zij zelfs discriminerend tegenover personen met een handicap, vrouwen, kinderen, holebi's,... Men zou een aantal van deze negatieve gevolgen kunnen vermijden indien men op momenten in het ontwikkelingsproces van regelgeving precies deze inschattingsoefening doet: bevordert de toekomstige maatregel inclusie van kansengroepen, of versterkt zij daarentegen de barrières waar bijvoorbeeld personen met een handicap dagelijks mee kampen? Gaat de levenskwaliteit van deze mensen er op vooruit of eerder op achteruit?

Effectrapportage wil precies hierop inspelen en biedt beleidsmakers de mogelijkheid deze oefening systematisch te doen. Concreet gaat dit aan de hand van een effectrapport dat wordt opgemaakt in samenwerking met instanties die over de nodige kennis ter zake beschikken.

In Vlaanderen bestaan er al verschillende voorbeelden van effectrapportages die zich naar specifieke sociale groepen richten:

- JOKER (Jongeren en Kinderen Effecten Rapport)
- MER (Milieu Effecten Rapport)
- (L) EER (Lokaal Emancipatie Effecten Rapport)
- Ontwikkeling van een armoedetoets

GRIP pleit ervoor om ook rond handicap een degelijke effectenrapportering op te zetten. Zo kan bij de opmaak van nieuwe wetten of beleidsmaatregelen meteen rekening worden gehouden met de eventuele effecten op de inclusie van personen met een handicap. Daartoe is het nodig om een inclusie effecten analyse op te maken.

Eerdere beleidsvoorstellen.

- **Beleidsvoorstel GRIP juli 2005 en Publicatie IEA (2006)** met een voorstel voor een instrument voor Inclusie Effecten-analyse, met ook een voorstel voor procedure.
 - We pleiten voor een samenvoeging van een IEA met effectenrapporten voor andere doelgroepen, tot een alomvattend systeem voor effectenanalyse met zo beperkt mogelijke overheadkosten.
 - We pleiten voor bevoegdheid en mandaat voor controle t.a.v. de andere functionele ministers bij een bevoegde minister.
- Een systeem van inclusie-effectenanalyse ontwikkelen en implementeren. Dit instrument is een hulp bij het uitvoeren van het VN-Verdrag en bij het voorkomen van indirecte discriminatie door regelgeving van de overheid. Zowel een inpassing van inclusie-effecten in de ambtelijke Reguleringsimpactanalyse (RIA) als het uitbesteden van beleidsvoorbereidend onderzoek met oog op het voorbereiden van een decreet zijn mogelijkheden. (Politiek Manifest GRIP 2009)

Stand van zaken:

- **Het Gelijkekansenbeleid** van minister Smet wou wel degelijk inhaken op het voorstel van GRIP om beleidsvoornemens te screenen op het effect voor personen met een handicap. Zo lezen we in de beleidsnota Gelijke Kansen (2009-2014), pg 19:

'Ik zal samen met de minister van Bestuurszaken bekijken hoe en in welke mate een instrument kan worden ingeschreven in de ambtelijke reguleringsimpactanalyse (RIA) waarmee

beleidsvoornemens kunnen worden gescreend op hun gevoeligheid ten aanzien van de doelgroepen achter het Gelijkekansenbeleid. Hiermee wordt aansluiting gezocht bij een verzuchting van het gelijkekansenmiddenveld, bijvoorbeeld door de burgerrechtenorganisatie GRIP'.

- Er werd gekozen dit onder te brengen onder de noemer '**duurzame ontwikkeling**'. Onder duurzame ontwikkeling wordt verstaan:

'ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheden tot behoeftevoorziening van toekomstige generaties in gevaar te brengen, waarbij aandacht gegeven wordt aan de integratie van en de synergie tussen de sociale, de ecologische en de economische dimensie'.

- Het team Duurzame Ontwikkeling (binnen het Departement Diensten Algemeen Regeringsbeleid) heeft een **quick scan** ontwikkeld die vanaf voorjaar 2013 wordt geïntegreerd in de RIA.

Hiermee beoogt men een eenvoudige, oriënterende beleidstoets vooraf, vroeg in het besluitvormingsproces. Deze quick scan moet toelaten om snel belangrijke effecten op het vlak van duurzame ontwikkeling te identificeren, met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen. Zo kan de quick scan ook aanduiden welke specifieke beleidstoetsen (bvb. JOKER, armoedetoets, ...) relevant zullen zijn bij een bepaald beleidsvoorstel.

De quick scan bestaat concreet uit 20 vragen, waarbinnen 7 vragen over de sociale pijler gaan. De effecten voor elke groep, waaronder ook mensen met een handicap, moeten dus specifiek ingeschat worden.

De mogelijkheid om - na de uitwerking van deze quick scan - per domein een uitgebreide vragenlijst uit te werken (ook dus voor het gelijkekansenbeleid met inbegrip van personen met een handicap) werd verlaten. Men gaat ervan uit het inschatten van effecten voor personen met een handicap, op basis van de quick scan, al voldoende informatie kan bieden.

Bij effecten op inclusie van personen met een handicap wordt een inschatting verwacht, waarbij ook consultatie mogelijk is.

Vanuit Gelijke Kansen Vlaanderen wil men nog een handleiding toevoegen. Het was de bedoeling om deze in het najaar van 2013 te ontwikkelen, maar dit liep vertraging op.

- **De vraag blijft naar de efficiëntie van de RIA's.** Enerzijds is er de vraag naar de toepassing (hoe passen de verantwoordelijke ambtenaren de RIA's toe) anderzijds naar de waarde van de RIA's op zich (komt men wel tot een accurate inschatting van de effecten en wordt daar dan rekening mee gehouden). Er zijn hierover een aantal evaluaties opgemaakt, o.m. door de SERV ('10 jaar wetsmatiging'), maar opvolging lijkt aangewezen.

Actuele beleidsvoorstellen:

- Een evaluatie van het thema inclusie m.b.t. handicap binnen de RIA's is aangewezen. Er dient ingeschat te worden of het gebruik van de nieuwe quick-scan de gewenste resultaten oplevert.
- Indien aangewezen, zou een meer gedetailleerde inclusietoetsing moeten toegepast worden. GRIP wenst een advies te kunnen geven bij deze overweging en in voorkomend geval de toets mee uit te tekenen.
- Om de beleidseffecten van nieuwe maatregelen op de inclusie van personen met een handicap beter in te schatten, zou men meer gebruik moeten maken van consultatie en advies van inclusie-deskundigen en ervaringsdeskundigen. Versterken van de middenveldorganisaties van personen met een handicap en aanwenden van de expertise van het Interfederaal Gelijkekansencentrum kunnen hiertoe bijdragen.

5. Krachtig optreden tegen discriminatie

Gelijke rechten hebben betekent ook dat je die rechten kan opeisen en discriminatie kan aanklagen. Je moet ergens terecht kunnen met klachten en desnoods naar de rechtbank kunnen stappen. Daar is een sluitende antidiscriminatiewetgeving voor nodig.

In 2000 nam de Europese Unie 2 richtlijnen aan die discriminatie op basis van ras, etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid verbieden. Dit was het startsein voor een heel pakket van antidiscriminatiewetten, die directe en indirecte discriminatie verbieden. In Vlaanderen kennen we zo sinds 2008 het 'decreet houdende een kader voor het Vlaamse Gelijkekansen- en Gelijkebehandelingsbeleid'.

GRIP vindt het belangrijk dat er kan opgetreden worden tegen discriminatie. Daarom is een stevige antidiscriminatiewetgeving nodig, die ook laagdrempelig is, zodat mensen met een handicap vlot en efficiënt discriminatie kunnen recht zetten.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- GRIP gaf adviezen bij het tot stand komen van het decreet van 10 juli 2008. Dit op basis van juridische studie van Jos Huys.
- Kiezen voor een stevige opvolging en coördinatie van de Vlaamse antidiscriminatiewetgeving door de al bestaande expertise te valoriseren en het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding (CGKR) in te stellen als onafhankelijke interfederale instelling. Dit orgaan de bevoegdheid geven over de bijstand van personen bij klachten rond discriminatie en het aanspannen van rechtszaken ter zake. Binnen dit orgaan voldoende middelen en personeel voorzien voor de werking rond handicap. (Politiek manifest 2009)
- Op Europees niveau de wetgeving inzake de bestrijding van discriminatie m.b.t. goederen en diensten duurzaam verankeren, door een voortrekkersrol op te nemen in het tot stand komen van een toekomstige Europese Richtlijn. Het Belgische voorzitterschap van de EU in 2010 aangrijpen om hier extra aandacht aan te geven. (Politiek manifest 2009)

Stand van zaken:

- Sinds 15 maart 2014 is er het Interfederaal Gelijkekansencentrum. Door deze interfederalisering van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding werden de Vlaamse bevoegdheden samengevoegd met de federale bevoegdheden rond discriminatie. Het gelijke kansendecreet van 2008 wordt aangevuld met een artikel rond de mogelijkheid om als betrokken partij op te treden in rechtszaken en de Vlaamse meldpunten krijgen een plaats in de structuur van het centrum. Hierdoor worden duidelijk stappen vooruit gezet om discriminatie, ook bij personen met een handicap, doeltreffend te bestrijden.
- Er blijven echter 2 decreten bestaan: het gelijke kansendecreet van 2008 en het decreet evenredige arbeidsdeelname en diversiteit van 2002.

Actuele beleidsvoorstellen:

- Oprichting van een nationaal mensenrechteninstituut (met A-label volgens de Principes van Parijs) om overkoepelend alle mensenrechten op een krachtigere en meer onafhankelijke wijze te beschermen en te bevorderen.
- Er is maar 1 decreet nodig om alle discriminatiegronden en levensdomeinen te vatten. Het decreet evenredige arbeidsdeelname en diversiteit (wat over het domein werk gaat) wordt best samengevoegd met het gelijke kansen decreet van 2008. Het schept duidelijkheid voor de personen met een handicap die discriminatie willen aanklaan.
- Verdere informatie en sensibilisatie rond het principe van redelijke aanpassingen is aangewezen. Daartoe dient een specifieke informatiestrategie te worden ontwikkeld, gericht op zowat alle beleidsdomeinen en verschillende doelgroepen.

6. Het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap implementeren

Mensen met een beperking zijn mensen met rechten, net als ieder ander. Om dit te verzekeren is er een mensenrechtenverdrag voor mensen met een beperking: het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH). De Verenigde Naties keurden het VRPH goed op 13 december 2006 en België ratificeerde (bekrachtigde) dit verdrag op 2 juli 2009.

GRIP gelooft er sterk in dat het VRPH een hefboom is om gelijke rechten en gelijke kansen van personen met een handicap te realiseren. Maar er is nog een lange weg te gaan van rechten op papier naar rechten in de realiteit. GRIP wil de implementatie van het VRPH versterken. Naast de specifieke rechten per thema, zijn aangehouden aandacht en investering vereist in het kader voor opvolging van het VN-Verdrag, zoals vastgelegd onder artikel 33.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- Maart 2007: oproep aan Vlaamse en Belgische overheden om het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap te ratificeren.

- Standpuntnota GRIP september 2010: 'De implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'. Daarbij ondermeer de volgende aanbevelingen:
 - Er dient heel dringend uitvoering gegeven te worden aan artikel 33.2. door de oprichting van een commissie voor de rechten van personen met een handicap.
 - De overheid investeert best de nodige middelen om de diensten en organen die invulling geven aan artikel 33 krachtig genoeg te laten werken.
- Schaduwrapport VRPH (december 2011) met een hele reeks van beleidsvoorstellen aansluitend bij verschillende artikelen van het VRPH.

Stand van zaken:

De minister van Gelijke Kansen is bevoegd voor de coördinatie op Vlaams niveau van de implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH). Om het focal-point (Gelijke Kansen Vlaanderen) te bemannen, werd er een extra functie gecreëerd. Men schuift de OCM naar voor als coördinatie-instrument op Vlaams niveau. Aldus is er binnen ieder Vlaams beleidsdomein een referentiepersoon handicap die toeziet op de implementatie van het VRPH.

Op federaal niveau treedt de FOD Sociale Zekerheid - DG Beleidsondersteuning op als federaal contactpunt en interfederaal coördinatiemechanisme voor het VRPH. Alle 43 federale instanties hebben een aanspreekpunt "handicap" aangeduid. Begin december 2013 heeft de FOD Sociale zekerheid een brochure gepubliceerd *"Handistreaming op federaal niveau. Hoe het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap toepassen?"*.

Er is ook vastgelegd dat de Minister of Staatssecretaris bevoegd voor het beleid inzake personen met een handicap zesmaandelijks een verslag ter kennisgeving moet voorleggen aan de Ministerraad.

Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding is sinds midden 2011 aangesteld als onafhankelijk monitororgaan (art. 32.2). Sinds januari 2012 is er specifiek personeel binnen het Centrum actief rond het VRPH. In het voorjaar 2014 is in opdracht van het Centrum een grootschalige consultatie doorgegaan met personen met een handicap en het maatschappelijk middenveld dat hen omringt (opdracht uitgevoerd door een samenwerkingsverband van 5 universiteiten – KU Leuven, UHasselt, ULB, UA en UGent). En in maart 2014 is het CGKR omgevormd tot het Interfederaal Gelijkekansencentrum, met een herbevestiging van dit mandaat VN-Verdrag.

De oprichting van een nationaal mensenrechteninstituut blijft uit. Tot zolang beschikt België niet over een mensenrechteninstelling die conform de Principes van Parijs werkt met een A-label. Nochtans wordt daar vanuit de Verenigde Naties op aangedrongen, specifiek ook namens het artikel 33.2 (onafhankelijk monitororgaan) van het VRPH.

Zoals voorzien in artikel 35 van het VRPH, diende België in juli 2011 (2 jaar na ratificatie) een uitgebreid rapport in bij het Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap. Dit rapport wordt behandeld door het Comité in september 2014.

Actuele beleidsvoorstellen:

- In het algemeen dient men de betekenis van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap scherper te stellen. Het gaat niet om 'iets doen voor personen met een handicap', maar om de implementatie van een VN-Verdrag dat heel duidelijke uitspraken doet omtrent de richting waarin men dient te evolueren. Het is heel hard nodig om bij het beleid en binnen de overheid duidelijkheid te creëren rond bijv. het recht op redelijke aanpassingen, inclusief onderwijs, inclusieve arbeid, het recht op ondersteuning,
- Een sterkere koppeling tussen de open coördinatiemethode en het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap. Alle doelstellingen en acties van de OCM dienen in overeenstemming te zijn met het VRPH. Zorg verder voor een sterke coördinatie vanuit Gelijke Kansen om te evolueren naar een waarachtig 'masterplan' voor het VRPH. Hierbij is permanente afstemming met het federale niveau aangewezen.
- Op federaal niveau moet een masterplan worden uitgewerkt voor de implementatie van het VRPH, met duidelijke doelstellingen en een uitgewerkt planning.
- De opdracht van een onafhankelijk monitororgaan (33.2) inzake het VRPH wordt het best voorzien binnen een mensenrechteninstituut met A-label volgens de Principes van Parijs.

7. Vlaanderen toegankelijk maken

De toegankelijkheid (in brede zin van het woord) en mobiliteit zijn voor mensen met een handicap een voorwaarde om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

GRIP is er niet op gericht om specifieke ervaringsdeskundigheid en technische expertise te ontwikkelen omtrent toegankelijkheid en mobiliteit, maar pleit meer in het algemeen voor het recht op toegankelijkheid en mobiliteit voor personen met een handicap.

In deze standpuntnota beperken we ons tot de toegankelijkheid van gebouwen.

Toegankelijkheid is in Vlaanderen op dit moment nog te zeer een gunst, de enige manier om Vlaanderen toegankelijk te maken is ervoor zorgen dat toegankelijkheid voor personen met een handicap een recht wordt.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- Inzetten op een basistoegankelijkheid van onze samenleving door het invoeren van een Vlaams decreet m.b.t. toegankelijkheid. Hierbij niet enkel aandacht hebben voor de bouw van nieuwe infrastructuur. Voor bestaande infrastructuur normen vastleggen omtrent de gefaseerde aanpassing. Controle- en sanctioneringsmogelijkheden inbouwen en toepassen. (Politiek manifest 2009)

Stand van zaken:

In het Vlaamse gelijkekansenbeleid wordt sinds 2005 gewerkt met de open coördinatie methode (OCM) voor het realiseren van een horizontale of beleidsdomeinoverschrijdende verankering. In deze OCM-aanpak is toegankelijkheid als doelstelling opgenomen. De tweede OCM-cyclus toegankelijkheid loopt van 2010 tot eind 2014.

Op 5 juni 2009 keurde de Vlaamse Regering, na advies van de Raad van State, de Stedenbouwkundige Verordening Toegankelijkheid goed. Deze verving de oude wetgeving over de toegankelijkheid van publieke gebouwen. Dit was een noodzakelijke stap naar meer toegankelijkheid, maar blijkt onvoldoende. De verordening beperkt zich bijvoorbeeld tot wat 'plan-afleesbaar' is. Bovendien gaat de nieuwe regelgeving enkel over nieuwe gebouwen, niet over ontoegankelijke bestaande gebouwen.

Op 20 december 2013 stemde de Vlaamse Regering in met de oprichting van een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap (EVA) 'Toegankelijk Vlaanderen'. Dit agentschap wordt het Vlaams expertisecentrum voor 'Toegankelijkheid en Universal design' en draagt de ambitie om Vlaanderen een architectuur te geven zonder drempels, waarin iedereen, wars van fysieke of mentale beperkingen, alle kansen krijgt. Daarmee wil men een meer uniform en gecoördineerd aanbod inzake adviesverlening verzekeren. De nieuwe organisatie wordt samengesteld uit de huidige provinciale adviesbureaus (Westkans, ATO, CTPA en Toegankelijkheidsbureau), Enter vzw en Intro vzw.

Het Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen is niet meer werkzaam als platform van verenigingen dat inhoudelijke bijdragen kan doen over beleid voor toegankelijkheid.

We stellen vast dat personen met een handicap nog veel te vaak op problemen met toegankelijkheid stoten. Het ontbreekt in Vlaanderen aan een duidelijk streven (hard gemaakt in streefcijfers) om tot een integraal toegankelijke samenleving te komen. Er is ook striktere wetgeving nodig om qua toegankelijkheid de stap van 'goodwill' naar mensenrechten te zetten.

We hebben in België en Vlaanderen een sterke anti-discriminatiewetgeving maar het gebrek aan toegankelijkheid blijft buiten schot. De drempel om een klacht in te dienen en voor de rechter de toegankelijkheid af te dwingen, is veel te hoog en voor veel situaties niet relevant. Wie gaat nu een jarenlange en dure zaak met een advocaat aangaan omdat hij in een restaurant niet binnen kon? De antidiscriminatiewetgeving is niet slecht, maar onvoldoende om op een vlotte manier het probleem van toegankelijkheid op te lossen. We missen daarmee een tool om de samenleving stelselmatig toegankelijker te maken.

Actuele beleidsvoorstellen:

- **Er is nood aan een ambitieus toegankelijkheidsplan voor Vlaanderen**, waarbij streefcijfers worden vastgelegd. Een eerste stap daartoe is een grondig onderzoek van de huidige situatie in Vlaanderen, met inbegrip van een vergelijking met andere regio's. Vanuit een realistische nulmeting kunnen dan op middenlange termijn haalbare doelstellingen geformuleerd worden, die een einde maken aan het vrijblijvende van de huidige evolutie. GRIP wil alvast de volgende aandachtspunten aanbrengen:
 - Geef ook niet plan afleesbare zaken een plaats in de regelgeving.
 - Voorzie middelen voor controle en sanctionering m.b.t. de uitvoering van de regelgeving op toegankelijkheid.

- Installeer een regelgevend kader voor de gefaseerde aanpassing van bestaande gebouwen.
- **Het recht op toegankelijkheid willen we sterker juridisch verankerd zien.**

Hierbij hebben we geen uitgewerkt beleidsvoorstel, maar we schuiven een denkpiste naar voor. We denken dat er moet uitgekeken worden naar een decreet toegankelijkheid dat van ontoegankelijkheid op eender welk vlak (alle publieke toegankelijke gebouwen, goederen, diensten waaronder informatie en communicatie of openbare ruimte) een zaak van discriminatie maakt. Hierdoor zouden bijvoorbeeld een bioscoop, een winkeluitbater of een café bij een klacht rond toegankelijkheid aangepast moeten worden, tenzij de zaak kan aantonen dat dit een onredelijke kost of inspanning zou vergen.

We pleiten dus voor een manier waarbij de overheid en niet het individu de last draagt om een situatie van ontoegankelijkheid om te buigen naar één van toegankelijkheid. Het individu heeft dan vooral een signaalfunctie: laat de overheid weten met ontoegankelijkheid te worden geconfronteerd; de politie komt en stelt een pv op; de politiek volgt verder de zaak op samen met de ontoegankelijke organisatie totdat er een aanpassing is gebeurd die de ontoegankelijkheid opheft, tenzij de organisatie kan aantonen dat de aanpassing een onredelijke kost of inspanning zou vergen.

We stellen daarom voor deze problematiek grondig te onderzoeken binnen het gelijkekansenbeleid (Steunpunt Gelijke Kansen ?)

- Zoek in **samenspraak met de organisaties van personen met een handicap** naar een structurele participatie van personen met een handicap rond toegankelijkheid, dit zowel op beleidsniveau als in de praktijk.

8. Redelijke aanpassingen

Redelijke aanpassingen zijn aanpassingen om drempels weg te nemen voor personen met een handicap. Deze drempels maken een volwaardige deelname aan het maatschappelijke leven mogelijk. Gewoonlijk wordt anti-discriminatie gezien als het gelijk toepassen van dezelfde maatregel voor verschillende personen. Bij redelijke aanpassing gaat het juist over het omgekeerde. We passen eenzelfde maatregel ongelijk toe voor verschillende personen. Dit is immers noodzakelijk om iemand gelijkheid van kansen te geven.

Het VN-Verdrag en verschillende Belgische en Vlaamse wetten stellen dat het ontbreken van of het weigeren van redelijke aanpassingen voor een persoon met een handicap een vorm van discriminatie is en dus verboden.

Belangrijk aandachtspunt is het verschil tussen redelijke aanpassing en universeel ontwerp¹. Er is wel een verband tussen beiden. Als universeel ontwerp de regel is dan is er veel minder behoefte aan redelijke aanpassingen. Toch zullen redelijke aanpassingen nooit helemaal verdwijnen. Redelijke aanpassing in concrete situaties maakt een verschillende aanpak mogelijk voor de individuele persoon met een handicap. En dat moet een recht blijven.

Om dit om te zetten in concrete stappen werd in 2007 een protocol² tussen de verschillende overheden in dit land afgesloten. Het algemene principe en kader bestaan maar er zijn weinig concrete stappen gezet, ook in Vlaanderen niet.

GRIP vindt het belangrijk dat redelijke aanpassingen geen vaag begrip blijven, maar concreet worden gemaakt in alle domeinen van het leven. Toepassingen van redelijke aanpassingen zouden de normale gang van zaken moeten worden. Wanneer personen met een handicap op een weigering stoten van redelijke aanpassingen, zouden ze dit vlot moeten kunnen aanvechten.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- GRIP vzw formuleerde in 2003 een voorstel rond de praktische toepassing van redelijke aanpassingen.³
- GRIP werkte mee aan een advies geformuleerd door de Commissie diversiteit van de SERV⁴, naar aanleiding van het afsluiten van het protocol rond redelijke aanpassingen in 2007.

¹ Universeel ontwerp is de vertaling van Universal Design. Dit is een denkwijze die het ontwerpen, zowel van producten als dienstverlening, zodanig organiseert dat er geen (onbewuste) drempels meer zijn in het concrete gebruik.

² Protocol tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie ten gunste van personen met een handicap, in het Belgisch Staatsblad van 20 september 2007, pagina 49653

³ <http://www.gripvzw.be/redelijke-aanpassing/wetten-en-literatuur/247-redelijke-aanpassing-een-aanzet-voor-de-praktijk-algemene-beleidsnota2003.html>

⁴ http://www.serv.be/sites/default/files/documenten/050504_Advies_protocol_redelijke_aanpassing.pdf

Stand van zaken:

Als principe zijn redelijke aanpassingen nog te weinig bekend. Door het gegeven dat er steeds een situationele toetsing nodig is, wordt dit principe ook als te vaag ervaren. Soms worden redelijke aanpassingen wel ingeschreven in nieuwe regelgeving, bijvoorbeeld in het M-decreet.

Verder stellen we vast dat het afdwingen van redelijke aanpassingen geen makkelijke zaak is en dat dus vele drempels tot volwaardige participatie een hardnekkig karakter hebben.

GRIP haalt dit ook aan in het schaduwrapport VN-Verdrag (2011):

Er worden betrekkelijk weinig rechtszaken gevoerd die een tekort aan redelijke aanpassing aan de kaak stellen. Dit wijst er op dat er in de dagelijkse realiteit nog heel wat drempels zijn die een juridische bestrijding van de discriminatie van personen met een handicap belemmeren. Het is zeker zo dat het begrip 'redelijke aanpassing' nog te weinig bekend is. Een te vage omschrijving in de wetgeving en regelgeving laat veel ruimte tot interpretatie toe en biedt te weinig rechtsbescherming voor personen met een handicap.

Toepassing van redelijke aanpassing als principe wijzigt de verantwoordingsplicht tussen betrokken partijen. De persoon met een handicap moet niet aantonen dat wat hij vraagt onredelijk is. Het is de andere betrokkene die de disproportionaliteit van de gevraagde aanpassing moet bewijzen.

Bijkomend zijn er nog een aantal voorwaarden die moeten worden ingevuld. Annelies D'Espallier geeft volgende overwegingen⁵ mee:

- Redelijke aanpassingenplicht vereist een geïndividualiseerde afweging van alle relevante en concrete elementen in de zaak. Hierbij moet de persoon met een beperking worden betrokken. Bij afwezigheid hiervan begaat men een inbreuk op de aanpassingenplicht.
- De redelijke aanpassingenplicht vereist ernstige inspanningen van de aanbieder van aanpassingen. Minimale tegemoetkomingen volstaan niet.

Een recent onderzoek van de Arteveldehogeschool, Gent⁶ neemt dit ook expliciet op.

⁵ D'Espallier Annelies, Draagkracht is geen toverwoord, duidelijkheid vanuit een juridisch uitgangspunt, in Momenten, 2011, nr 9, pagina 16-23, Demos, Brussel

⁶ http://buozrl.weebly.com/uploads/2/4/0/1/24012203/klaar_voor_redelijke_aanpassingen_een_leidraad.pdf

Er is een rechtszaak geweest tegen de Vlaamse overheid omdat ze te weinig tolken VGT toestond in het regulier onderwijs⁷. Maar in het algemeen doen er zich heel wat problemen voor in verband met redelijke aanpassingen in het onderwijs. Het M-decreet biedt vanaf het schooljaar 2015-2016 een nieuw kader hiervoor, waarbij de school eraan gehouden wordt leerlingen de nodige redelijke aanpassingen te bieden. Er blijft evenwel onduidelijkheid in hoeverre inclusief onderwijs met een individueel curriculum onder het recht op redelijke aanpassingen valt of a priori kan worden beschouwd als een 'disproportionele' aanpassing.

Er bestaan wel ondersteuningsmaatregelen in de sector werk maar ze worden niet toegepast vanuit het perspectief van redelijke aanpassingen.

Actuele beleidsvoorstellen:

- Het is nodig dat er een investering wordt aangehouden in het meer **informer en sensibiliseren** rond redelijke aanpassingen. Daarbij is het belangrijk om duidelijk te maken dat het over een open en dynamisch kader gaat. Redelijke aanpassingen zijn contextgebonden en moeten (historische) verschuivingen in de ondersteuning mogelijk maken voor personen met een handicap door in te spelen op bijvoorbeeld nieuwe technologie.
- Het **Interfederaal Gelijkekansencentrum**, met zijn netwerk van regionale meldpunten, neemt een belangrijke rol in bij de opvolging van de toepassing van redelijke aanpassingen. Het is aangewezen dat het centrum **monitoring** opzet rond redelijke aanpassing. Dat betekent het oplijsten van vragen, bedenkingen, voorvallen rond redelijke aanpassingen. Dit geeft de mogelijkheid tot **expertise-opbouw rond redelijke aanpassing en koppeling met de anti-discriminatie-wetgeving**.
- Als sluitstuk moet het Interfederaal Gelijkekansencentrum ook inzetten op de **actieve aftoetsing van het principe bij rechtbanken aan de hand van rechtszaken**. Er zijn grensgevallen waar redelijkheid moet worden afgewogen, zowel in de domeinen onderwijs als werk. Bemiddeling alleen zal de grenzen van de juridische mogelijkheden van redelijke aanpassingen niet duidelijk maken.

⁷ <http://www.gripvzw.be/anti-discriminatie/475-hof-van-beroep-vlaamse-gemeenschap-discrimineert-dove-leerlingen.html>

9. Niets over ons zonder ons

'Niets over ons zonder ons' is de slagzin die wijst op de noodzaak én het recht op beleidsparticipatie van personen met een handicap. Het zit ingebakken in het VN-Verdrag én het wordt heel duidelijk als verplichting geconcretiseerd onder het artikel 4.3.

'Bij de ontwikkeling en implementatie van wetgeving en beleid tot uitvoering van dit Verdrag en bij andere besluitvormingsprocessen betreffende aangelegenheden die betrekking hebben op personen met een handicap, plegen de Staten die Partij zijn nauw overleg met personen met een handicap, met inbegrip van kinderen met een handicap, en betrekken hen daar via hun representatieve organisaties actief bij.'

GRIP pleit voor een sterke beleidsparticipatie voor personen met een handicap en dit op alle beleidsniveaus.

Eerdere beleidsvoorstellen:

- Op alle domeinen de structurele inbedding verzekeren van deelname van ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van organisaties van personen met een handicap. De randvoorwaarden voor een succesvolle beleidsparticipatie voorzien, met name een duidelijke erkenning en opdracht / mandaat, betoelaging die een degelijke ondersteuning toelaat en een volwaardig statuut voor vrijwilligers die aan beleidsorganen deelnemen, zodat zij tijd kunnen vrijmaken overdag en zich grondig kunnen voorbereiden. (Politiek manifest 2009)
- In het schaduwrapport bij het VRPH (2011) formuleerden we het volgende advies:

Het is aangewezen werk te maken van een regelgevend kader voor de beleidsparticipatie van personen met een handicap. De implementatie van het VN-Verdrag, met de nadruk die daarbij gelegd wordt op de betrokkenheid van personen met een handicap en de organisaties die hen vertegenwoordigen, is een goede gelegenheid om na te denken over de manier waarop die 'betrokkenheid' en 'vertegenwoordiging' vorm kunnen krijgen. De werking van bestaande organen dient daarbij mogelijk herbekeken te worden. Die moet in overeenstemming zijn met de regels en de geest van het VN-Verdrag.

Aandachtspunten hierbij zijn:

- vertegenwoordiging niet enkel behandelen als een kwestie van kwantiteit (bvb. ledenaantallen);

- de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen verhogen (eventueel op basis van quota);
 - de negatieve invloed tegengaan van de verwevenheid van organisaties die personen met een handicap vertegenwoordigen met andere middenveldorganisaties;
 - de democratische werking bewaken van de verenigingen die personen met een handicap vertegenwoordigen;
 - zorgen voor een diversiteit van doelgroepen en de inbreng van minderheidsstandpunten verzekeren;
 - de inbreng mogelijk maken van personen met een handicap die niet aangesloten zijn bij verenigingen;
 - in de nodige subsidies voorzien voor beleidsparticipatie, zonder daarbij subsidies te ontnemen van andere organisaties of opdrachten.
- In het project 'Niets over ons zonder ons' (NOOZO) werkte GRIP samen met een hele groep andere verenigingen van personen met een handicap een voorstel uit tot oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor Personen met een Handicap. Dit voorstel werd overgemaakt aan de Vlaamse regering in het najaar van 2012.

Stand van zaken:

Het blijft een vaststelling dat de beleidsparticipatie van personen met een handicap in Vlaanderen niet sterk is uitgebouwd. Het ontbreekt aan een structureel kader. Heel wat beslissingen die personen met een handicap rechtstreeks of onrechtstreeks aanbelangen, worden op beleidsniveau genomen met een tekort of een minimum aan inspraak vanwege personen met een handicap zelf.

Ondanks een breed gedragen voorstel vanuit het middenveld van verenigingen van personen met een handicap, kwam het nog niet tot de oprichting van een Vlaamse adviesraad voor personen met een handicap.

Actuele beleidsvoorstellen:

- Op korte termijn dient een **Vlaamse adviesraad voor personen met een handicap**, overeenkomstig het NOOZO-voorstel, te voorzien in een sterkere beleidsparticipatie vanuit personen met een handicap en de verenigingen die hen vertegenwoordigen (cfr. art. 4.3. VRPH).
- De politieke wil is nodig om ook binnen andere beleidsdomeinen, concreet in andere adviesorganen een vertegenwoordiging van personen met een handicap te voorzien (bvb. de VLOR).

10. GRIP blijft zijn rol opnemen als middenveldorganisatie Gelijke Kansen

GRIP heeft als autonome, onafhankelijke groepering van personen met een handicap een unieke plaats verworven in het middenveld van handicaporganisaties. Het is een platform voor mensenrechtenactivisten rond handicap die eenzelfde visie delen. Aldus zet GRIP zijn expertise en ervaringsdeskundigheid in om beleid en samenleving in beweging te houden met als perspectief 'gelijke kansen en gelijke rechten voor iedere persoon met een handicap'.

Als onafhankelijke, emancipatorische groepering van personen met een handicap neemt GRIP een unieke plaats in binnen het middenveld handicap. **Subsidiëring van GRIP is van wezenlijk belang voor de blijvende betrokkenheid van een onafhankelijke burgerrechtenorganisatie bij het gelijkekansenbeleid én het handicapbeleid binnen andere beleidsdomeinen.**

Stand van zaken:

Gelijke Kansen in Vlaanderen biedt onder de noemer van 'nominatumsubsidies' een structurele ondersteuning aan een 10-tal niet-gouvernementele organisaties die belangrijk werk leveren op het vlak van gelijke kansen met betrekking tot gender, holebi's, handicap en toegankelijkheid. GRIP wordt voor zijn werking erkent en gesubsidieerd als nominatumorganisatie Gelijke Kansen. Op dit moment bedraagt de overheidssteun voor GRIP 358.000 euro (subsidie 2014). De voorbije jaren was deze subsidie onderhevig aan besparingen (in 2009 bedroeg die subsidie nog 398.000 euro). En belangrijk gegeven is ook dat binnen de nominatumsubsidie geen indexaanpassing is voorzien.

Actuele beleidsvoorstellen:

- Uitwerken van een **decretale basis voor de werking en subsidiëring van de middenveldorganisaties** die vanuit de combinatie van expertise en ervaringsdeskundigheid het gelijkekansenbeleid en de sensibilisatie van de samenleving mee ondersteunen.
- GRIP staat achter het voorstel tot oprichting van een Vlaamse adviesraad handicap. Als burgerrechtenbeweging van personen met een handicap kent GRIP een andere werking en rol dan de op te richten Vlaamse adviesraad. GRIP en de Vlaamse adviesraad werken best complementair en versterkend.

Samenvatting beleidsvoorstellen GRIP

GRIP is ervan overtuigd dat een sterk gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap noodzakelijk is om gelijke rechten en gelijke kansen te realiseren. Als voornaamst voorstellen op het vlak van het gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap schuift GRIP naar voor:

- Een transversaal, geïntegreerd gelijkekansenbeleid behouden voor personen met een handicap.
- Bij de tweede OCM cyclus voor het thema handicap een centraal en coherent plan uitwerken op het vlak van gelijke kansen voor personen met een handicap.
- Periodieke metingen opzetten rond inclusie en participatie van personen met een handicap, dit op basis van een indicatorenset die steeds verder wordt verfijnd.
- Nagaan of het effect op inclusie voldoende wordt gemeten en ingeschat via de quick scan in de huidige ambtelijke Reguleringsimpactanalyse.
- Een nationaal mensenrechteninstituut oprichten (met A-label volgend de Principes van Parijs).
- De betekenis van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap scherper stellen.
- Een ambitieus toegankelijkheidsplan opmaken met streefcijfers voor de toegankelijkheid van personen met een handicap in Vlaanderen.
- Een actieve aftoetsing van het principe van redelijke aanpassingen door rechtszaken aan te gaan door het Interfederaal Gelijkekansencentrum.
- Investeren in een adviesraad handicap, waarin verenigingen en individuen tot gezamenlijke adviezen komen over de beleidsdomeinen heen.
- De decretale basis voorzien voor de werking en subsidiering van de middenveldorganisaties gelijke kansen (waaronder GRIP).